افغانستان اسلامي امارت

لوړوزده کړو وزارت

غزني پوهنتون

اقتصاد پوهنځی

او مالي نظام ځانګړتیاوې

(ند)

،احمد،عبيد الله،منيب الرحمن،وحدت الله،عبد الحليم او زاهد الله
حمد،سيف الله اومنصور احمد

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیلیزه

❖ اسلامي اقتصادي او مالي نظام په ربښتینو انساني ارزښتنو ولاړ دی چې له نورو نظامونه سره مختلف تفاوتونه لري چې داسلامي اقتصادي او مالي نظام ځینې مهمې ځانګړتیاوې په لاندې ډول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱. د عقيدې سره تړاو

د اسلامي اقتصادي او مالي نظام لومړنی ځانګړتیا د
توحید(یوپرستي) له عقیدې سره تړاو لری.
ځکه عقیده په فوق العاده ډول د انسانانوپر
پریکړو ،کړووړو،اخلاقواو اقتصادی راکړو ورکړو
باندې خپل اغیز لری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- مسلمان په دې باور لرى دا چې د شتمنیو په شمول د ټولې نړى ربښتنى مالک الله سبحانه وتعالى دى او یواځې او یواځې الله سبحانه وتعالى د تل لپاره ژوندى او له هغه سبحانه وتعالى څخه پرته هر څوک او هر څه د دې نړى پر مخ فنا کیږي.

نو ځکه د انسانانو اقتصادي او مالي راکړې ورکړې باید د الله تعالى سبحانه وتعالى دلارښوونو سره سمې تر سره شي تر څو دمادي کټو سره سره معنوي ارزښتونه هم په پام کې نیول شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲.عبادتي بڼه

ځرنګه چې د اسلام مبارک سپيڅلي دين د انسان د ژوند ټول اړخونه تر پوښښ لاندې راوستي دي،

هر هغه ژوند ،له خلکو سره تعامل،متقابل احترام،اقتصادي راکړې ورکړې او داسې نور چې د الله تعالی له احکامو سره تر سره شي عبادت ګڼل کيږي او الله تعالی به انشاالله نوموړي انسان ته په دنيوي ژوند کې رواني اطمنان ورکوي او په آخرت کې به يې جنت ورپه برخه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖نو ټولې هغه اقتصادي چارې چې د اسلام د سپځلي دين د لاربښوونو په رڼا کې ترسره شي،عبادت دي کوم چې د انسان د پيدايښت اصلي موخه ده،چې په هکله يې الله تعالی په قرآن کريم کې داسې فرمايی:

وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْ(۵۶)

ترجمه:او ما پيری او انسان نه دی پيداکړی مګر د دې لپاره چې زما عبادت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳.له اخلاقوسره تړاو

څرنګه چې د اسلام سپېڅلي دین د انسان د ژوند مکمل نظام تشکیلوي،د سوداګریز چاپیریال په شمول تل د نیکمرغې ټولنې د جوړولوکوښښ کوي نوځکه انسان ته لارښوونه کوي چې خپلې ټولې اقتصادي راکړې ورکړې سل په سلو کې د خیانت،دوکې او درغلی څخه پاکې تر سره کړي.

- که چیرې مونږ په خپلو معاملاتوکې د رښتینولي څخه کار واخلونه تنها چې مونږ به د الله تعالی د اجر څښتنان شو بلکې پیرودونکي به زمونږ د کاروبار په وړاندې وفادار پاتې شي او زمونږ د کاروبار ارزښت به لوړشي بیدون له دې څخه چې مونږ د مارکیټینګ لوړ لګښتونه ادا کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖د ښو اخلاقو د اهمیت په هکله د انسانیت ستر لارښود حضرت محمد (ص) فرمایلي:
په حقیقت کې زه ددې لپاره الله تعالی رالیږلی یم چې د نیکو اخلاقو تکمیل وکړم.

❖ همدارنګه بل ځای یې ویلي دی چې:
ستاسو په کورنیو کې بهترین هغه څوک دي چې د ښو اخلاقو څښتنان وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵.ذاتي رقابت:

اسلامي اقتصادي نظام د ذاتي رقابت پر بنسټ کار کوي، په اسلامي اقتصادي نظام کې ټولې کړنې د اسلامي ارزښتونو په رڼا کې تر سره کيږي.

- ❖په اسلامي اقتصادي نظام کې ټولې کړنې په داسې ډول ترسره کيږي چې هم مادي ګټه ولري او هم معنوي ګټه ولري، چې ددغه کړنې په بدله کې الله تعالی هم په دنيا کې د هغې بدله ورکوي او هم په آخرت کې .
- ❖د اسلام سپيڅلي دين انسان ته لارښوونه کوي چې تل خپل معاملات په غوره ډول تر سره کړي او يواځې د خپل ځآن سوچ ونه کړي بلکې د ټولنې د ښيګڼې لپاره کار وکړي .
- ❖دلته انسان يوازې خپلې ګټې په نظر کې نه نيسي بلکې د ټولنې ګټو ته هم پاملرنه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵.متوازن ثبات او اقتصادي وده

اسلامي اقتصادي او مالی نظام د ثابتو او محکمو اصولوپر بنسټ کارکوي،هغه اصول چې د وخت او ځای په بدلیدو سره بدلون نه مومي.

خو د نومو ړو اصولود تطبیق او تعمیل بڼه د وخت او ځای په بدلیدو سره د انسان له نووغوښتنو سره سم بدلون موندلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ داسلامي اقتصادي او مالی نظام
هغه اصول چې د وخت اوځای په
بدلیدو سره بدلون نه مومي په
لاندې ډول دي:

١.د شتمنیو او اقتصادي زیرمو
رښتینی څښتن الله تعالی دی او انسان
یوازې د ځمکې پر مخ د خلافت دنده
تر سره کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲.په اسلامي ټولنه کې هر څوک حق لري چې خپلې بنيادي اقتصادي اړتياوې ترلاسه کړي.

۳.د مسلمانانو د اقتصادي نظام بنسټ ټولنيز عدالت او ښېګڼه ده.

۴. انفرادی څښتنتوب ته درناوي:

۵.ټول انسانان بايد د ځمکې په اقتصادي پرمختګ او پراختياکې خپله ونډه تر سره کړي.

۶. د توکيو اوخدمتونو په استعمال کې له تعادل څخه کاراخيستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶.د مادي او معنوي اړتیاوو ترمنځ توازن

❖د انسان په لاس جوړ اقتصادي (پانګه ییز او ټولنیز)ماډل تر ډیره په مادي ګټوڅرخیږي،
په داسې حال کې چې اسلامي اقتصادي او مالی نظام دواړه مادي او معنوي (د انسان د جوړښت دوه مهم عنصرونه) په پام کې نیسي او هڅه کوي چې د دواړو ترمنځ په داسې ډول توزان وساتي چې د انسان لپاره پوره خوښ او مطمئن ژوند تضمین کړي.

❖هغه اقتصادي هڅې چې د انسان مادي او معنوي اړتیاوې په پآم کې ونه نیسي انسان ته خوښي نه شي ورکولاي او همدا دلیل دي چې چې نن سبا ډیر خلک (سره له دې چې ټولې مادي آسانتیاوې په واک کې لري)له ناخښ ژوند څخه سر ټکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖له بلې خوا يوازې عامه کتنو ته پام کول د افرادو د اقتصادي نوښتونو او لا ديرو هڅو روحيه کمزورې کوي ځکه چې په اقتصادي خوځښتونو کې مناسبه ونډه نه اخلي چې په پايله کې د طبيعي زيرمو څخه نا مناسبه کټه او پخ اقتصادي پرمختګ منځ ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖مونږ باید دواړو(شخصي اوعامه) ګټو ته په پام کې نیولو داسې یوه متوازن اقتصادي پرمختګ ته لاره هواره کړو چیرته چې د ټولنې ټول افراد خپل پوره وس کوي چې په اقتصادي پرمختګ کې خپله لازمه ونډه واخلي.

❖په ورته ډول په اقتصادي اسلامي نظام کې بې وزله د شتمنو پوره ملاتړ له ځان سره لري ځکه په اسلامي نظام کې شتمن د بې وزلو په وړاندې اسلامي مسؤلیت لري.

❖که چیرته د شخصي او عامه ګټو ترمنځ داسې ټکر راشي چې پخلي یې ممکن نه وي،اسلامي اقتصادي نظام عامه ګټو ته لومړیتوب ورکوي او افراد هڅوي چې د عامه ګټو په وړاندې قرباني ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأخذ

صديق. محمد صديق، (۱۳۹۶هـ ش). د اسلامي اقتصاد او بانکوالي لنډه پېژندنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاي

Ppby :Hasibullah"Amini"

(c) ketabton.com: The Digital Library

???

(c) ketabton.com: The Digital Library

له توجو ځخه مو نړی مننه

Ppby :Hasibullah"Amini"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library